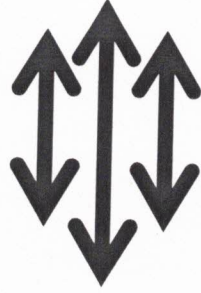
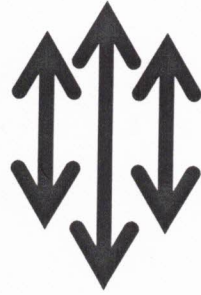

नेपाली सेना
श्री भर्ना छनौट निर्देशनालय, कार्यरथी विभाग,
जंगी अड्डा

लेखा उप सेनानी (आन्तरिक) पदको लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

२०७७

नेपाली सेना

लेखा उप सेनानी (आन्तरिक) पदको लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

समय: ४ घण्टा

पूर्णाङ्क : १५०

उत्तीर्णाङ्क : ६०

यो पाठ्यक्रम नेपाली सेनाको लेखा उप सेनानी (आन्तरिक) पदको उम्मेदवार छनौट परीक्षाको लागि निर्धारण गरिएको हो । लिखित परीक्षामा सरिक हुने उम्मेदवारहरूको पेशा सम्बन्धी विषयलाई आधारमानी प्रश्नहरू सोधिने छ ।

- (क) लिखित परीक्षाको माध्यम नेपाली/अंग्रेजी वा दुवै भाषा हुनेछ ।
- (ख) लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अर्को चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- (ग) प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा पाठ्यक्रममा समावेश भएका सबै विषयहरूलाई यथासंभव समित्नेछ ।
- (घ) बस्तुगत र विषयगत संयुक्त रूपमा पूर्णाङ्क र उत्तीर्णाङ्क कायम गरिनेछ ।
- (ङ) बस्तुगत र विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम एउटै हुनेछ ।
- (च) बस्तुगत र विषयगत विषयको लिखित परीक्षा एकैपटक वा छुट्टाछुट्टै गरी लिन सकिनेछ ।
- (छ) यो पाठ्यक्रम मिति २०७७/०६/१६ गतेबाट लागु हुनेछ ।

लिखित परीक्षाको योजना र पाठ्यक्रम

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्न संख्या अङ्क	समय
पेशा सम्बन्धि	७५	६०	बस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs) ७५	७५ प्रश्न x १ अङ्क=७५	१ घण्टा
	७५		विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर	९ प्रश्न x ५ अङ्क = ४५	३ घण्टा
				लामो उत्तर	३ प्रश्न x १० अङ्क = ३०	

लेखा उप सेनानी (आन्तरिक) पदको पेशा सम्बन्धी विषयको पाठ्यक्रम

१. लेखा र लेखा प्रणाली (Account and Accounting System)

१.१लेखा : अवधारणा, उद्देश्य, महत्व र लेखा प्रणालीको सर्वमान्य सिद्धान्त, (Account: Concept, Objective, Importance and Generally accepted accounting principles)

१.२नेपालमा सरकारी लेखा प्रणालीको विकाश, अवधारणा, विशेषता, उद्देश्य र महत्व (Development, Concept, features, objectives and importance of Government Accounting)

१.३एकोहोरो लेखा प्रणाली तथा दोहोरो लेखा प्रणाली : परिचय, विशेषता र भिन्नता (Introduction, features and difference between of Single entry system and double entry system)

१.४नेपाल सरकारको केन्द्रियस्तर लेखा र कार्यालय संचालनस्तर लेखाको अर्थ, विशेषता, उद्देश्य र भिन्नता (Meaning, features, objectives and differences of central Accounting and operating level accounting of GoN)

१.५नेपाल सरकारको लेखा प्रणालीमा रहेका म.ले.प. फारामहरुको प्रयोग (The uses of Auditor General Form (AGF) in government accounting system)

१.६सरकारी श्रेस्ता र व्यापारीक श्रेस्तामा भिन्नता (Difference between governmental account and commercial account)

१.७नगदमा आधारित लेखाकन प्रणाली र प्रोदभावीमा आधारित लेखाकन प्रणाली : परिचय, विशेषता र फरक (Cash basis Accounting System and Accrual basis of Accounting: Introduction, Features and difference)

२. लेखा अभिलेख र लेखा परिक्षण(Accounting Records and auditing)

२.१डेबिट क्रेडिटको सिद्धान्त (Principal of Debit and Credit)

२.२गोश्वारा भौचर : परिचय, प्रकार ,प्रविष्टि, उद्देश्य र महत्व (Journal Voucher: Introduction, Types, Posting, Objective and Importance)

२.३वैक नगदी किताव : परिचय, प्रविष्टि, उद्देश्य र महत्व (Bank Cash Book: Introduction, Posting, Objective and Importance)

२.४बजेट हिसाव : परिचय, प्रविष्टि, उद्देश्य र महत्व(Budget sheet: Introduction, Posting, Objective and Importance)

२.५खर्चको फाटवारी : परिचय, प्रविष्टि, उद्देश्य र महत्व (Monthly expenditure statement: Introduction, Posting, Objective and Importance)

२.६फछ्यौर्ट गर्न बाँकी पेशकीको विवरण : परिचय, प्रविष्टि, उद्देश्य र महत्व (Monthly Statement of Outstanding Advance: Introduction, Posting, Objective and Importance)

२.७वैक हिसाव मिलान विवरण: अर्थ, उद्देश्य र महत्व (Bank Reconciliation statement: Meaning, Objective and Importance)

२.८सन्तुलन परिक्षण : अर्थ, विशेषता र उद्देश्य (Trail Balance: Meaning, Feature and Objective)

२.९लेखा अभिलेखका गल्तीहरु : प्रकार, गल्ती पत्ता लगाउने र सच्याउने प्रक्रिया (Accounting Errors: Types, location of errors and process of rectification of accounting errors)

२.१० भण्डार लेखा : परिचय, विशेषता, महत्व र भण्डार व्यवस्थापन विधि (Inventory Accounting: Introduction, features, Importance and Inventory management techniques)

२.११लेखा परिक्षण : अर्थ, प्रकार, उद्देश्य र महत्व (Auditing: Meaning, types, objective and importance)

२.१२आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परिक्षण : अर्थ, उद्देश्य, महत्व र भिन्नता (Internal and final Auditing: Meaning, objective, importance and difference)

२.१३ बेरुजु : अर्थ, प्रकार र फछ्यौट प्रक्रिया (Concept of irregularities, types and process of irregularities clearance)

३. बजेट (Budget)

३.१बजेट : सैद्धान्तिक पक्ष, प्रकार र महत्व (Budget: Theoretical aspect, Types and Importance)

३.२नेपालमा सरकारी बजेट प्रणालीको विकास, बजेट तर्जुमाको वर्तमान अवस्था र नेपाली सेनामा बजेट तर्जुमा प्रक्रिया (Development of budget system of Nepal, present status of formulation of budget in Nepal and budget formulation process in Nepalese Army)

३.३रकमान्तर : परिचय, कारण र लेखांकन (Virement: Introduction, causes and its recording)

३.४चालु खर्च र पुंजगत खर्चको परिचय र महत्व (Introduction and importance of current and capital expenditure)

३.५सरकारी लेखा प्रणालीको बजेट खर्च शिर्षकहरु सम्बन्धि जानकारी (Concept of budget expenditure title of Government Accounting)

३.६संचित कोष, सार्वजनिक खर्च र सार्वजनिक ऋण बारे जानकारी : (Concept of government treasury, Public expenditure and public debt)

४. लागत लेखा र व्यवस्थापन लेखा (Cost Account and management Account)

४.१लागत : अवधारणा, महत्व र वर्गिकरण (Cost: Concept, Important and classification on different bases)

४.२लागत लेखा: अवधारणा, उद्देश्य, महत्व र सिमाहरु (Cost accounting: Concept, Objectives, importance and Limitations)

४.३लागत लेखा र आर्थिक लेखा विच भिन्नता (Difference between cost account and financial account)

४.४व्यवस्थापन लेखा: अवधारणा, विशेषता, उद्देश्य, महत्व र सिमाहरु (Management accounting: Concept, Features, Objectives, importance and Limitations)

५. वित्तीय पक्ष सम्बन्धित (Financial Aspects related)

५.१व्यापार खाता, नाफा नोक्सान खाता र वासलात : अर्थ, उद्देश्य र महत्व (Trading Account, Profit loss account and Balance sheet: Meaning, Objective and Importance)

५.२ नगद प्रवाह विवरण : अर्थ, महत्व र तयार गर्ने प्रक्रिया (Cash flow Statement: Meaning, importance and methods of preparation)

५.३ कोष प्रवाह विवरण : अर्थ, महत्व र तयार गर्ने (Fund flow Statement: Meaning, importance and preparation)

५.४ अनुपात विश्लेषण : अर्थ, महत्व र प्रकार, प्रयोग र गणना (Ratio Analysis : Importance, Types, Uses and Calculation)

५.५ मूल्य ह्रासको अवधारणा र अर्थ, ह्रासको कारण र विधि : (Concept & meaning of Depreciation, Causes & method)

५.६ मौद्रिक नीति र वित्तीय नीति बारे सामान्य जानकारी (Concept of Monetary policy and Fiscal policy)

६. बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी (Bank and Financial Institution Related)

६.१ नेपाल राष्ट्र बैंक : अवधारणा, कार्य र महत्व (Central Bank: Concept, Function and Importance)

६.२ वाणिज्य बैंक : अवधारणा, कार्य र महत्व (Commercial Bank: Concept, Function and Importance)

६.३ विकास बैंक : अवधारणा, कार्य र महत्व (Development Bank: Concept, Function and Importance)

७. ऐन तथा नियमहरू (Act and Rules)

७.१ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ (Public Procurement Act 2063, and Public Procurement Rule, 2064)

७.२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायी ऐन, २०७६, तथा आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४

७.३ भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ (Travel Expenditure rule 2064)

७.४ आय कर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली २०५९ (Concept of Income Tax act, 2058 and Income Tax rule, 2059)

७.५ लेखा परिक्षण ऐन, २०४८ (Auditing Act, 2048)

७.६ कम्पनी ऐन, २०६३ (Company Act, 2063)

७.७ सैनिक ऐन, २०६३ तथा ऐ.नियमावली (Army Act, 2063 & Rule)

७.८ विद्युतीय खरिद प्रणाली संचालन निर्देशिका २०७४ (e-GP System)

८. विविध (Miscellaneous)

८.१ सार्वजनिक लेखा समिति : काम, कर्तव्य र अधिकार (Public Account Committee: Function, Duty and Powers)

८.२ एकल खाता कोष : परिचय, उद्देश्य, विशेषता तथा महत्व (Treasury Single Account (TSA): Concept, Objective, Features and Importance)

८.३ प्रतिपत्र : अर्थ, प्रकार, उद्देश्य तथा महत्व (Letter of Credit (LC): Meaning, Types, Objective and Importance)

८.४ कम्पनीको शेयर पुजी : अर्थ तथा प्रकार, शेयर तथा ऋण पत्र (Share capital of a company: Meaning/types, Shares and debentures)

८.५ नेपाल सरकारको लेखा प्रणालीमा प्रयोगमा आएका विद्युतीय भुक्तानी प्रणाली (ePayment), राजश्व व्यवस्थापन सुचना प्रणाली (RMIS), मन्त्रालयगत बजेट व्यवस्थापन सुचना प्रणाली (LMBIS): परिचय, उद्देश्य, विशेषता तथा महत्व (ePayment, RMIS and LMBIS : Concept, Objective, Features and Importance), CGAS प्रणाली (CGAS System)

८.६ कर्मचारी संचयकोष तथा नागरिक लगानी कोषको बारे जानकारी (Concept of Provident Fund and citizenship investment Trust)

८.७ नेपाली सेनामा आर्थिक प्रशासनको भुमिका र महत्व(Role and Importance of Financial Administration in Nepales Army)

८.८ आर्थिक संकेत, व्याख्या तथा वर्गिकरण, २०७४

८.९ महालेखा परिक्षकको कार्यालय, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय: काम, कर्तव्य र अधिकार (Auditor General Office, Financial Comptroller General Office and District Treasury Office: Function, Duty and Powers)

यस पेशा सम्बन्धी विषयको पाठ्यक्रमका ईकाईहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हनेछ ।

Unit no.	Weightage	No. of MCQ question 75*1=75	Short question 9*5=45	Long question 3*10=30
1	25	10*1=10	1*5=5	1*10=10
2	20	15*1=15	1*5=5	-
3	10	5*1=5	1*5=5	-
4	10	5*1=5	1*5=5	-
5	10	5*1=5	1*5=5	-
6	10	5*1=5	1*5=5	-
7	40	20*1=20	2*5=10	1*10=10
8	25	10*1=10	1*5=5	1*10=10
TOTAL	150	75	45	30

लेखा उप सेनानी (आन्तरिक) पदको पेशागत विषयको प्रयोगात्मक परिक्षा

समय: २ घण्टा

पुर्णाङ्क: ५०

उत्तिर्णाङ्क: २५

क्र.सं.	विषयवस्तु शिर्षक	अंकभार	समय
१	कम्प्युटर सम्बन्धी (Microsoft word, Excel & PowerPoint)	१०	३० मि.
२	गोश्वरा भौचर, बैंक नगदी किताब, बजेट हिसाव विवरण, खर्चको फांटवारी, फछ्यौट गर्न बांकी पेशकीको विवरण (Journal Voucher, Bank cash book, Budgetsheet, Statement of Expenditure & Monthly Statement of Outstanding Advance)	४०	१ घण्टा ३० मि.

५

८

dr

समाप्त

२